

ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ СОЦМЕРЕЖ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

*Повшук К. В.,
учитель української
мови та літератури
ЗЗСО №20*

Соціальні мережі сьогодні є одним з найбільш популярних сервісів – інструментом спілкування, обміну думками та отримання інформації. Останнім часом у світовій педагогічній спільноті обговорюються можливості використання соціальних мереж в освіті. Так, за даними дослідження, до сотні найкращих засобів, що застосовуються для створення й оприлюднення матеріалів навчального призначення або в якості інструментів для особистісного та професійного навчання, увійшли популярні соціальні мережі, зокрема: Twitter, Facebook та Google+.

Соціальні мережі мають ряд переваг перед іншими видами мережевих технологій:

1. Інтерфейс, способи комунікації та оприлюднення інформації в цьому середовищі досконало вивчені більшістю користувачів. Цьому сприяє як зручність та зрозумілість системи, так і активний та тривалий досвід її використання. Етап адаптації учнів до нового комунікативного простору значно скорочується.

2. Форуми, опитування, голосування, коментарі, підписки, відправлення персональних повідомлень забезпечують широкі можливості для спільної роботи в соціальній мережі. Окрім формування навичок співпраці, це стимулює самостійну пізнавальну діяльність, прискорює отримання конкретного інтелектуального або творчого результату, розвиває критичність мислення.

3. Однозначна ідентифікація користувачів. Більшість людей підписують свої сторінки справжнім іменем.

4. Можливість для учнів дізнаватися про всі зміни, що відбуваються в процесі навчальної діяльності, відслідковувати освітню активність інших учасників навчального процесу.

5. Позитивна оцінка такої форми навчальної діяльності та її результатів самими учнями. Серед переваг навчання за допомогою соціальних мереж учні відзначають інтерактивність і безперервність навчального процесу, можливість виконання завдання в зручний для себе час і в зручному місці.

Підготовлені до використання та розміщені в соціальній мережі навчальні матеріали можна використовувати в класі під час уроку або ж надати учням можливість самостійного вивчення. Розповсюдження навчальних матеріалів можливо здійснювати традиційним способом (шляхом обміну повідомленнями між вчителем та учнями) або відкрити до них спільний доступ для учнів та колег.

Важливим елементом навчання учнів є спільна робота. Соціальні мережі дозволяють організувати ефективну комунікацію між учнями і вчителем, а також професіоналами в області, що вивчається, ділитися матеріалами й планувати роботу. Соціальні мережі об'єднують багатьох професіоналів, які обговорюють актуальні питання теорії й практики. Таким чином, спільнота розглядає коло питань із різних точок зору. Учителі та учні можуть включатися в роботу професійного співтовариства.

Роль вчителя в цьому процесі – загальна координація, консультування й оцінка результатів діяльності. Подібна форма навчання вимагає від педагога серйозної організаційної діяльності: необхідні відповідні зусилля для того, щоб побудувати структуру програми, сформулювати конкретні завдання, чітко та своєчасно діагностувати проблеми, що виникають у ході спільної роботи учнів. Також наявний елемент взаємного навчання, адже учні добре орієнтуються в принципах роботи соціальних мереж, тому можуть надавати консультації та поради.

Інформаційне забезпечення дозволяє зробити навчальний процес прозорим, динамічним і ефективним. Учитель обирає необхідний матеріал, передає його учням, консультує окремо кожного учня або клас, інформує про нові завдання, матеріали, навчальні заходи й дати здачі робіт. Соціальні мережі є ефективним інструментом для спрощення інформаційного забезпечення навчального процесу. Коли ми розглядаємо навички ХХІ століття, важливо бачити учнів як співнаставників у власному навчанні. Соціальні медіа – це джерело, де більшість із нас, включаючи учнів, отримує значну частину інформації. Тому так важливо інтегрувати цифрові платформи та інструменти соціальних засобів масової інформації в аудиторію, щоб подолати розрив, між традиційним досвідом вчителів та навичками ХХІ-го століття, які наші учні мають можливість розвинути.

Використання соцмереж на уроках з історії, літератури чи географії під час вивчення життя та досягнень певних історично значущих особистостей – ефективний інструмент.

Запропонуйте школярам «обіграти» ситуації з життя окремого письменника, дослідника чи політичного діяча, наче він жив не колись давно, а був би нашим сучасником, займався тим же, чим і тоді. От тільки при цьому використовував би інші засоби комунікації, наприклад, смартфон.

Попросіть передати сенс певних подій чи листування від імені відомих людей минулого сучасними методами повідомлень з відповідними емоціями. Це дозволить подивитись на «героя з підручника», перш за все, як на звичайну людину, подумки «наблизити» його, помістити у свій простір, а також у видатній постаті минулого роздивитись реальну особистість.

Зокрема Instagram і Twitter можуть бути потужними інструментами, які допоможуть учням практикувати мікрописання для більшої аудиторії, ніж вчитель чи викладач, який читає одноосібно есе, чи будь-який інший текст свого учня.

Діти можуть використовувати Instagram, щоб показати фото чи колаж для своєї аудиторії, супроводжуючи це поясненням значення знімку у відповідному просторі. Запропонуйте учням, залучивши Instagram, спробувати за допомогою всього однієї світлини передати сенс певного вірша

чи частини прозаїчного твору. Нехай вони ставлять хештеги, діляться проектами з друзями. Це не лише стимулює більш детально ознайомитися з поезією, вдуматися в зміст, а також дозволить залучити творчі здібності в звичному віртуальному просторі.

Вивчаючи творчість певного письменника, політичного чи культурного діяча, запропонуйте школярам опанувати його біографію за допомогою соціальних мереж. Наприклад, якими б думками чи подіями він ділився у постах Twitter, які б світлини з друзями виставляв, як би міг виглядати його профіль на Facebook, як би змінювалась його геолокація час від часу та які б тексти були у його блозі.

Отже, впровадження цих аспектів та порад допомогло б педагогам урізноманітнити заняття, пов'язати їх з буденним життям учнів, студентів, які завжди думають: а навіщо це мені? Навчання в такій формі відповідає учням на це сакральне запитання. Я переконана, що соціальні мережі дають неосяжне поле можливостей для творчого та сучасного вчителя.